

Sygn. akt IV Ka 690/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSA Stanisław Tomasiak (spr.)

Sędziowie SO Tomasz Ignaczak

del. SR Agnieszka Zielińska

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Izabeli Urbańskiej

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2014 roku

sprawy **T. M. (1)**

oskarżonego z art.178a§1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Opocznie

z dnia 15 października 2013 roku sygn. akt II K 585/13

na podstawie art.437§1 kpk, art.438 pkt 1 i 4 kpk oraz art.634 kpk w zw. z art.627 kpk i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- eliminuje z opisu czynu przypisanego oskarżonemu sformułowanie dotyczące uprzedniego prawomocnego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości;***
- przyjmuje za podstawę prawną skazania i wymiaru kary przepis art.178a§1 kk;***
- obniża orzeczoną w punkcie I wyroku karę pozbawienia wolności do wysokości 4 (czterech) miesięcy oraz orzeczony w punkcie II wyroku środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym do okresu 3 (trzech) lat;***

w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem opłaty za obie instancje i obciąża go wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym w kwocie 70 (siedemdziesiąt) złotych.

Sygn. akt IV Ka 690/13

UZASADNIENIE

T. M. (1) został oskarżony o to, że w dniu 12 lipca 2013r. o godzinie 10.45 w m-ci P.ul. (...)pow. (...), woj. (...)znajdując się w stanie nietrzeźwości tj. 1,52 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu kierował samochodem osobowym m-ki D. (...)o nr rej. (...) po drodze publicznej w ruchu lądowym

tj. o czyn z art. 178 a§1 kk

Wyrokiem z dnia 15 października 2013r. sygn. akt II K 585/13 Sąd Rejonowy w Opocznie:

I. Oskarżonego T. M. (1) uznał za winnego tego, że w dniu 12 lipca 2013r. o godzinie 10 45 w m-ci P. ul. (...), pow. (...), woj. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości tj. 1.52 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu kierował samochodem osobowym m-ki D. (...) o nr rej. (...) po drodze publicznej w ruchu lądowym będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości to jest popełnienia czynu z art. 178 a par. 4 kk i za tak przypisany czyn na mocy art. 178 a par. 4 kk. skazał go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności

II. Na mocy art. 42 par. 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres lat 5;

III. Na mocy art. 63 par. 2 kk na poczet orzeczonego środka karnego zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 12 lipca 2013r.;

IV. Na mocy art.50 kk orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości przez opublikowanie jego treści na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w A. na okres jednego miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku;

V. Zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów i opłat sądowych w sprawie .

Apelację od powyższego wniósł obrońca oskarżonego

Apelacja od powyższego wyroku wywiedziona z treści art. 438 pkt 1 i 4 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego - tj. art. 178 a § 4 k.k. poprzez przyjęcie, że T. M. (1) dopuścił się zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, będąc uprzednio prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, podczas gdy w dacie wyrokowania wcześniejsze prawomocne skazanie oskarżonego za przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k. uległo zatarciu z mocy samego prawa ,a przedmiotowy czyn został popełniony po zakończeniu stosowania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych za popełnienie przestępstwa i tym samym uznanie, że dla bytu art. 178a § 4 k.k. nie ma znaczenia fakt, że w dacie wyrokowania uległo poprzednie skazanie z wymienionych w tym przepisie artykułów, zatarciu z mocy prawa oraz, że czyn ten został popełniony po okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych

2. rażąco niewspółmierność kary poprzez:

a/ wymierzenie oskarżonemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności

b/ orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia

wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym aż na okres 5 lat. c) podanie wyroku do publicznej wiadomości.

W konkluzji skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku wyeliminowanie stwierdzenia o wcześniejszym prawomocnym skazaniu oskarżonego za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości zakwalifikowanie czynu z art. 178a §1 k.k. i wskazanie jako podstawy wymiaru kary art. 178 a § 1 k.k. i wymierzenie T. M. (1) kary nieizolacyjnej oraz znaczne obniżenie wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 14 stycznia 2013r.

Obrońca oskarżonego popierał skargę apelacyjną i wnioski w niej zawarte.

Prokurator pozostawił skargę apelacyjną obrońcy oskarżonego do uznania Sądu.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacja obrońcy oskarżonego T. M. (1) jest zasadna w takim stopniu, że w wyniku jej wniesienia powstały podstawy do zmiany zaskarżonego wyroku w ten sposób, że

- **wyeliminowano z opisu czynu przypisanego oskarżonemu sformułowanie dotyczące uprzedniego prawomocnego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości;**
- **przyjęto za podstawę prawną skazania i wymiaru kary przepis art.178a§1 kk;**
- **obniżono orzeczoną w punkcie I wyroku karę pozbawienia wolności do wysokości 4 miesięcy oraz orzeczony w punkcie II wyroku środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym do okresu 3 lat.**

Rację ma skarżący, że Sąd Rejonowy w Opocznie błędnie przyjął, iż oskarżony T. M. (1) był uprzednio skazany z art. 178 a § 1 kk. Oskarżony bowiem był skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 12 kwietnia 2010r. w sprawie sygn. akt VII K 797/10 za czyn z art. 178 a § 1 kk. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wymierzył wówczas karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat i grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat. Z załączonych na etapie postępowania odwoławczego akt sprawy jednoznacznie wynika, że kara grzywny oraz środek karny zostały wykonane w całości. Wobec tego zgodnie z treścią art. 76 § 1 i 2 kk oraz 106 kk. skazanie w sprawie VII K 797/10 uległo zatarciu z mocy prawa, z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby, a więc przed datą czynu inkryminowanego oskarżonemu (12 lipca 2013r.)

Instytucja zatarcia skazania, dyktowana względami humanitarnymi, wprowadza swoistą fikcję niekaralności, co oznacza, iż dana osoba uważana jest w świetle prawa za osobę niekaraną. Zgodnie z treścią art. 106 kk - skazanie uważa się za niebyłe z chwilą zatarcia, to oznacza to, iż z tym momentem nie dochodzi po prostu do wyeliminowania z mocą wsteczną z porządku prawnego wyroku, jako w ogóle niewydanego, oraz do anulowania wywołanych skazaniem skutków (utruty lub ograniczenia praw), a wskazuje na to, że od omawianego momentu skutki te przestają działać na przyszłość, a więc, iż fakt skazania, z chwilą jego zatarcia, nie może rodzić dla skazanego żadnych negatywnych konsekwencji - wobec przywrócenia mu statusu osoby niekaranej (w tym przypadku w odniesieniu do tego konkretnego skazania). O ile w zatarcie skazania, jako fakt niewywołujący skutków ex tunc, nie dekompletuje znamion typu (art. 244 KK, art. 178a § 4 KK in fine) przewidującego zachowanie polegające na złamaniu zakazu objętego skazaniem zatartym dopiero w dacie orzekania, o tyle w drugim wypadku (specyficzna recydywa w zakresie przestępstw komunikacyjnych, którą sąd I Instancji uwzględnił w niniejszej sprawie), zatarcie, jako ze swej istoty przywracające stan niekaralności, eliminuje możliwość powołania się w innym (kolejnym) procesie na poprzednią karalność albo też przyjęcia działania w warunkach powrotu do przestępstwa, a więc sprzeciwia się ustaleniu odpowiedzialności sprawcy na podstawie art. 178a § 4 kk ze względu na uprzednie skazanie za przestępstwo określone w art. 178a § 1 kk lub wymienione w art. 178a § 4 kk (zobacz: postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z 2012-08-21, IV KK 59/12, OSNwSK (2013, Nr 1, poz. 3).

Analiza uregulowań prawnych dotyczących w tych uwarunkowaniach zatarcia skazania w połączeniu z faktem wykonania przez skazanego kar i środków karnych w sprawie VII K 797/10 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. prowadzi do stwierdzenia zatarcia wynikającego z niej skazania

W związku z powyższym nie można uznać, że oskarżony T. M. (1) popełnił czyn zabroniony będąc uprzednio skazany za czyn polegający na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości. W konsekwencji Sąd Odwoławczy

wyeliminował z opisu czynu przypisanego oskarżonemu sformułowanie dotyczące uprzedniego prawomocnego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz przyjął za podstawę prawną skazania i wymiaru kary przepis art.178a§1 kk.

Konsekwencją tej zmiany jest to, że orzeczona bezwzględna kara pozbawienia wolności w rozmiarze 8 miesięcy oraz środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym w rozmiarze 5 lat byłyby rażąco niewspółmiernie surowe.

Co prawda słusznie uznał Sąd Rejonowy, że wobec takiego sprawcy jak T. M. (1) nie da się postawić pozytywnej prognozy kryminologicznej skutkującej warunkowym zawieszeniem kary pozbawienia wolności, to jednak kara izolacyjna 8 miesięcy pozbawienia wolności za dany czyn jest niewspółmiernie wysoka. Przy przestępstwach komunikacyjnych na wymiar kary oraz środka karnego niewątpliwie w znaczący sposób wpływają stopień stanu nietrzeźwości oraz spowodowanie zagrożenia w ruchu. Nie można więc tracić z pola widzenia faktu, że okoliczności popełnienia przypisanego oskarżonemu T. M. (2) czynu wskazują na znaczny stopień jego społecznej szkodliwości (wysoki stan nietrzeźwości, w sposób ewidentny i znaczny godzący w zdolności psychofizyczne sprawcy, popełnienie czynu w terenie zurbanizowanym, próba ucieczki przed policją wskazują, iż kierujący stwarzał bardzo realne niebezpieczeństwo dla innych osób korzystających z drogi). Zatem w ocenie Sądu Okręgowego rozmiar wymierzonej kary pozbawienia wolności i środka karnego na etapie postępowania odwoławczego uwzględnia w sposób prawidłowy okoliczności popełnionego czynu, rangę naruszonych dóbr prawnie chronionych, motywację i osobowość sprawcy, oraz urzeczywistni wdrożenie wobec oskarżonego poczucie obowiązku przestrzegania w przyszłości norm prawnych. Orzeczona wobec T. M. (1) bezwzględna kara 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat są współmierne zarówno do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości popełnionego czynu, jak również spełnią cele zapobiegawcze i wychowawcze oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd Odwoławczy dzieląc ocenę Sądu I instancji (w zakresie możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności) doszedł do przekonania, że kumulacja cech negatywnych, w połączeniu z wysokim stopniem nietrzeźwości i spowodowanym zagrożeniem w ruchu, przemawiają za orzeczeniem bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Uzasadnionym wydaje się więc pogląd, że brak dostatecznie dolegliwej kary - w przypadku takich sprawców - zamiast korygować ich osobowość, utwierdziłby ich w przekonaniu o bezkarności, celowości oraz realnej możliwości uniknięcia odpowiedzialności, a więc utrwałaby ich aspołeczne cechy, zamiast je eliminować. Zatem wobec takiego sprawcy jakim jest T. M. (1) nie da się postawić pozytywnej prognozy kryminologicznej Dlatego premiowanie takich sprawców instytucją warunkowego zwieszenia kary pozbawienia wolności było by niezgodne z zasadami wymiaru kary, a nadto nie spełniło by celów w zakresie prewencji indywidualnej jak i ogólnej.

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

Na podstawie przepisów powołanych w sentencji wyroku Sąd Odwoławczy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 złotych tytułem opłaty za obie instancje i obciążył go wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym w kwocie 70 złotych. (karta karna 50 zł, ryczałt za doręczenie wezwań 20zł)